

SŁAWOMIR SOWA
ANNA M. LINKIEWICZ
BARBARA JANIK-JANIEC
JOANNA CHOJAK-KOŹNIEWSKA

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin — Państwowy Instytut Badawczy, Radzików
Laboratorium Kontroli GMO, Zakład Biotechnologii i Cytogenetyki Roślin,
e-mail: s.sowa@ihar.edu.pl

Czy certyfikowane ekologiczne produkty mogą zawierać GMO?

Organizmy zmodyfikowane genetycznie nie powinny być stosowane w rolnictwie ekologicznym lub w trakcie przetwarzania produktów rolnictwa ekologicznego ponieważ nie są zgodne z koncepcją produkcji ekologicznej i sposobem, w jaki konsumenci postrzegają produkty rolnictwa ekologicznego (Rozporządzenie (WE) nr 834/w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych). Jednak w paszach oznakowanych jako ekologiczne GMO bywa znajdowane. Należy dołożyć wszelkich starań by w produktach rolnictwa ekologicznego występowało jak najmniej organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz, komponenty do pasz ekologicznych zawierające GMO w ilości nie większej niż 0,9% mogą być oznakowane jako ekologiczne jeśli zawartość ta jest przypadkowa lub nieunikniona technicznie. Taka domieszka może być zaakceptowana tylko w przypadku GMO dopuszczonych w UE jako żywność i pasze co należy potwierdzić przez wykonanie analiz laboratoryjnych. Określenie w jakim wypadku można uznać, że stwierdzona domieszka GMO w produktach ekologicznych była nie do uniknięcia jest możliwe tylko po przeprowadzeniu indywidualnej analizy każdego przypadku. Taki obowiązek spoczywa na jednostkach certyfikujących, które odpowiedzialne są za kontrolę produkcji ekologicznej zgodnie z wymaganiami prawa w UE. Stwierdzenie niezgodności skutkuje zawieszeniem certyfikatu dla producenta ekologicznego a tym samym powoduje duże straty finansowe. Wydaje się, że kluczowym elementem w produkcji żywności i pasz ekologicznych jest zapewnienie czystości produkcji nasiennej. W UE nawet śladowe domieszki nasion genetycznie zmodyfikowanych roślin nie są dopuszczone w ekologicznym materiale siewnym dlatego jego kontrola powinna być prowadzona. W pracy przeanalizowano łańcuch produkcji ekologicznej żywności i pasz (zaczynając od hodowli roślin) oraz określono sytuacje, kiedy domieszka GMO w ekologicznych produktach może